

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Sacramentis, Mille Sexcenti Errores, Vaniloqvia, Et Cavillationes

Miletus, Vitus

Mogvntiae, 1593

VD16 M 5205

Antiqva Virtvte Et Religione Nobili Viro, Ac D[omi]no. D. Ioanni Svicardo A
Cronberg, insignis Metropolitanae Ecclesiae Moguntinensis Scholastico, S.
Albani Praeposito, Reuerendissimi & Illustrissimi ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30094

ANTIQUA VIRTUTE

ET RELIGIONE NOBILI VIRO, AC
Dño. D. IOANNI SVICARDO A CRONBERG,
insignis Metropolitanæ Ecclesiæ Moguntinensis Scholastico,
S. Albani Præposito, Reuerendissimi & Illustrissimi Domini
D. VVOLFGANGI, Archiepiscopi & Principis Ele-
ctoris Moguntin. &c. in Spiritualibus Vi-
cario generali, &c.

QVANTIS hoc tempore, & quàm horrendis
errorum tenebris, Ecclesia Catholica ab
eius traducatur & diffametur desertoribus,
Reuerende Nobilis Domine, nemo est, qui cum dolore a-
nimi passim non audiat, non legat, non miretur, non dete-
stetur: Verba sunt Tilemanni Heshusij, non postremi a-
pud Lutheranos Ministri, eiusq; generi Olearij, in libro,
quem de Sexcentis Papistarum erroribus & mendacijs,
ille scripsit, hic germanicè reddidit, ac S. P. Q. Erfordi-
ensi, cum multis malè de religione Catholica informato &
persuaso, nuncupauit: Si omnium Sectarum, etiam diuersif-
simarum, omnes errores colligas, in acruum vnum, non inue-
nies tam ingentem molem mendaciorum, atq; in solo Papatu,
qui fingendi, errandi, mentiendi & blasphemandi libidine &
proteruita, non solum singulas, easq; pessimas sectas, vt Arrianã,
Manichæã, Sabellianã, Gnosticorũ, Nicolaitarum, Pelagianam,
Nestorian. & similes, sed omnes vniuersas supant. Quam etiam
ob causam sexcentos illos, de diuersis fidei nostræ capitibus,
coaceruarunt & ediderunt errores, quibus Catholicos hor-
rendis,

PRÆFATIO.

rendis (vt loquuntur) blasphemis, impudentissimis mendaciis, abominandis & execrandis idolomaniis, abusibus, & superstitionibus, non modò plenos, sed planè conuictos, se verò omni prorsus nœuo conantur ostendere puros & deterfos. Qua quidem haud leui aspergine, non pauci hactenus, iūq; nec vulgares omninò nec ignobiles viri, attoniti & deterriti, fidem & religionem omnium Maiorum suorum, non sine magna eorum ignominia, abiecerunt, nec abiecerunt tantum, sed acerbo quodam odio, tanquam pro DEI Verbo, & Euangelio zelantes, persequuntur. Quod quidem (cum sua cuiq; salus curæ sit & esse debeat, antè omnia) vitio ipsis verti neutiquam posset, si quos obiciunt, & vulgo persuadent, malè ipsi persuasi, errores essent, aut vlla veri specie solidè comprobari possent. Admirabile verò est, homines omnium propemodum damnatarum sectarum, erroribus implicatos & suffocatos, eos erroris accusare & hæresis, per quos solos omnes omnium temporum annotata & condemnata fuerunt hæreses? & quos nulla vnquam ex omnibus retrò seculis ætas, nulla Concilia nulli Patres, nulli Theologi, nullæ Scholæ, nullæ Ecclesiæ, nullæ hæresis alicuius notârunt historiæ. Scribit hoc eodem quem citavi, libro Heshusius, omnes antiquorum errores & hæreses, cum suis diligenter annotasse auctoribus Philastrum, Epiphanium, Augustinum, Theodoretum, & alios, quorum tamen nullus (vt iste) Pontifi-

PRÆFATIO.

Pontifices vel Pontificios hereticos, nullus dogmata eorum dixit heretica, quin probarunt ista, improbarunt & damnauerunt cæterorum omnia. Et Augustinus quidem omnium errorum & hereticorum oculus perspicacissimus, & malleus fortissimus, adeò non censuit Papatum heresim, vel Pontifices Romanos esse hereticos, vt vel ex sola horum successione veram fidem agnoscendam & contra hereticos docuerit esse defendendam. Verba eius sunt:

Venite fratres, si vultis, & inseramini in vite, dolor est, cum vos videmus præcisos ita iacere, numerate Sacerdotes, vel ab ipsa Petri sede, & in ordine illo Patrû quis cui successerit videre, ipsa est Petra, quàm non vincunt superbæ inferorum portæ. Et alibi. Cathedra tibi quid fecit Ecclesia Romana, in qua Petrus sedet, & in qua hodiè Anastasius sedet? vel Ecclesia Hierosolymitana, in qua Iacobus sedet, & in qua hodiè Ioannes sedet? quibus nos in Catholica veritate connectimur, & à quibus vos nefario scelere separastis? Quare appellas Cathedram pestilentiæ, Cathedram Apostolicam? si propter homines, quos putas legem loqui & non facere, nunquid Dominus Iesus Christus, propter Phariseos, de quibus ait: Dicunt & non faciunt, Cathedræ, in qua tedeabant, vllam fecit iniuriam? nonné illam Cathedram Moyfis commendauit, & illos seruato honore Cathedræ redarguit? ait enim, Super Cathedram Moyfis sedent, quæ dicunt facite, quæ autem faciunt, facere nolite, dicunt enim & non faciunt: Hæc si cogitaretis, non propter homines, quos infamatis, blasphemaretis Cathedrâ Apostolicam, cui non comunicatis. Idem Irenæus, idem Patres, nullo excepto, reliqui. Præter Cathedram & Ecclesiam Romanam, singulæ, quæ per orbem, à Christo & Apostolis constitutæ sunt Ecclesiæ, suas habent, & ostendunt origines, & Episcoporum successio-

X 3

nes no-

*In Psal. contra
part. Donat.*

*Lib. 1. cont. lib.
Petil. cap. 57
Vid. eund. epist.
165. lib. 2. con.
Iulian. prop. fin.
Et lib. 3. c. 170
lib. 4. cont. 2.
epist. Pelag. c. 120*

Matth. 23.

Iren. lib. 3. c. 40

PRÆFATIO.

nes notissimas, nullum in his Confessionis ipsorum Superintendentem, nullum Episcopum, nullum Ministrum, nullum inueniunt Diaconum, omnes Catholici, omnes fuere Pontificij. Numerat ipsa, de qua suam denominari voluerunt Confessionem, illustris Ciuitas Augustana, plurimos ab eo, quoad Christi fidem conuersa est tempore, succedentes sibi in Cathedra Augustana Episcopos, pios, doctos, nobiles, illustres, eorum nullus Augustanam, omnes approbarunt, docuerunt & tradiderunt Confessionem Catholicam. Nobilissimæ sunt vetustissimæq; per Germaniam nostram, totumq; Imperium Romanū familiæ plurimæ, à quibus, passim ipsas fundatas, dotatas, gubernatas & conseruatas accepimus Ecclesias, ex his omnibus, si etiam ad origines suas aciem intendant annosissimas, nullum Lutheranium, nullum Caluinianum, nullum producturi sunt Zwinglianum, omnes fidem nostram & religionem Catholicam, non modo tenuerunt, sed armis quoq; defenderunt, & sanguine suo, tanquam sigillo & chyrographo obsignatam & confirmatam nobis reliquerunt. Multæ magnæq; & graues non raro Imperatoribus Romanis, cum Romanis intercessere Pontificibus, ob quas excommunicati ab his illi, & ab illis graua perpepsi sunt isti, nulli propterea fidem deseruerunt & religionem Maiorum suorum & nostrorum Catholicā; Hanc solam, vt Verbo Dei consentaneam, omnes omnium temporum asseruerunt Pötifices, defenderunt Imperato-

rato=

PRÆFATIO.

ratores, propugnarunt Reges & Principes, tradiderunt Patres, prædicauerunt pastores, susceperunt gentes, approbarunt Magistratus & iudices: An ergo omnium, non solum Pontificum & Episcoporum, sed Regum quoque & Imperatorum Romanorum, omnium Principum & Magistratum, omniū Patrum & Conciliorum, atque adeo omnium populorum & Christianorum consensione & calculo, sola Catholicorum vera, omnis aliorum, quocumque etiam Propheticarum & Apostolicarum scripturarū colore præfulgeat, vera non est fides & religio? Mitto quæ in hanc rem, & dici possent, & ab aliis dicta sunt plurima. Ex quibus sic loco quodam, quem omnes sibi patronum constituunt, ratiocinatur August. Aut credibilia credidit mundus, aut incredibilia credidit mundus, si credibilia totus credidit mundus, videant quàm vesani sint, qui nec credibilia quidem credunt, si autem incredibilia credidit mundus, hoc longè incredibilius est, totū incredibilia credidisse mundum. Quia tamen incredibili credulitate, contra omnium fidem & rationem, simplicibus, & sibi quavis etiam ratione persuadent, erronea esse, quæ Pontificij à Maioribus credita & accepta docent, ea verò, quæ nulli vnquam post Apostolos vel tradiderunt vel crediderunt Christiani, non esse erronea, sed ipsum Dei Verbum & Euangelium, operæpretium sum arbitratus, si refutatis sexcentis illis, quos maiori ex parte in Pontificios confinxit Heshusius,

vanis

Lib. 22. Ciuit.
cap. 6. & 8.

PRÆFATIO.

vanis erroribus, causisque quibusdam generi sui Olearij, ob quas ab Ecclesia Romana facienda sit secessio, longè vanioribus, hos eorum, vel de solis Sacramentis vaniloquos errores opponerem, plures de aliis fidei capitibus editurus propediem, quibus omnes eorum & libri scatent, & sermones miscentur, tam publici quàm privati, vix etenim dici, vix potest credi, quàm multa confingant in Pontificios? quàm sine causa cauillentur & calumniuntur multa? quàm ex composito, alium in sensum, eorum trahāt, deprauent, & inuertant dogmata? quàm multa vana? quàm multa multoties refutata & protrita obiiciāt & recudant? quàm vehementer & inaniter, vbi de antiquitatis agitur testimonio, de Prophetis, de Apostolis, de Conciliis, de Patribus, de omnibus Orthodoxis gloriantur & Ecclesiis, quos tamen omnes, si in medium producas, eos cum Pontificiis errasse, respondeant? quàm denique (vt cætera taceam) acerbè, quàm odiosè, quàm iniquè crimentur, Pontificios nullam prorsus sacrarum scripturarum (quas tamen aliunde non acceperunt, quàm à Pontificiis) habere rationem, nullam curam, nec pluris eas æstimare, quàm vel Æsopi vel Luciani fabulas, proculcare eas, abolere, sepelire, deprauare, augere, minuere, ac veluti nasum quendam cæreum, in quam velint figuram & formam, pro libitu inflectere? & similia commenta & figmenta, à Pontificiis nec asserta, nec audita, infinita? cum si rem spectes, & veritatem,

ritatem,

PRÆFATIO.

ritatem ipsam, id planè doceant & faciant, quod de Pontificiis, à quibus desciuerunt, & scriptitant & dicunt, nullam prorsus sacrarum scripturarum certum Canonem, nullam certam Versionem, nullam certam habentes vel admittentes interpretationem, suo omnia (non Patrum, non Conciliorum, non aliorum) metientes ingenio, decernentes arbitrio, & comprobantes testimonio: quod alio à me libro utcunq; demonstratum est, & demonstrabitur isto, in quo, si quæ fortè repetentur sæpius, non numeri, sed rei & ordinis causa, & quod ab ipsis eadem repetatur quàm sæpissimè, factum putent, tametsi diuersa plerumq; ratione, quæ idem videntur & sonant, asserantur. Nec me fugit, non defuturos, qui vel omnia repræhensuri, vel desideraturi sint aliqua, maximè, qui quæ voluerint, non omnia legerint. Sed hæc pro tempore, quantum vel licuit, vel fieri breuiter potuit, sufficere magis, quàm satisfacere volui, pro renata singula & tractaturus susius, & explicaturus distinctius.

Tibi verò Suicarde, auita Maiorum tuorum religione & nobilitate viro laudatissimo, ut hoc, quicquid est laboris vel operis nuncuparem, tuus fecit in religionem Catholicam zelus singularis, tua virtus, tua pietas, tuus in me summa cum benevolentia haud vulgaris, in eos verò, qui tibi vel affinitate iuncti sunt vel nobilitate, ut vna tecum fidei societate iungantur & saluentur, amor maximus, neque
:): enim

PRÆFATIO.

enim te velexoptare amplius, vel à Deo flagitare quicquam
 video feruentius, quàm, vt quos antiqua nobilitate & con-
 sanguinitate cognatos habes, noua fide & religione non pe-
 reant, nec alia sibi via cœlum inquirendum, ingrediendum uide
 persuaderi sinant, quàm qua suos laudatissimos, Maiores fe-
 liciter præcessisse, & gloriosè peruenisse vident, qua vtique
 nunquam peruenissent, si alia esset, vel vnquam fuisset, cum
 vti **DEVS** vnus, ita non est, nec vnquam fuit, aut erit,
 nisi fides vna. Quod enim quidam, nescio quàm Euangelij
 lucem, è scamnis & tenebris prætendunt erutam, planè te-
 nebras offundunt, cum lucem fingant, quam nemo hominum,
 post Apostolos in mundo conspexit vnquam: latere autem
 vel obscurari penitus nequaquam potuisset, si ea, quam Chri-
 stus, non sub modio, sed super candelabro accendit & posuit,
 vt omnibus, qui in mundo sunt, fulgeret & præfulgeret, lux
 vera fuisset; proindè reëctissimè sibi suæq; saluti consulunt,
 qui spreta illa luce tenebrosa, eam sequuntur, quæ non solum
 præluxit, sed omnes Maiores eorum ad veram lucem, quæ
 Christus est, perduxit. Commemorandè mihi hoc loco es-
 sent, quæ in te, præter antiquam & illustrem Cronbergio-
 rum nobilitatem & religionem, non amicis modò & fami-
 liaribus, sed exteris quoq; & Principibus viris notæ virtu-
 tes elucet plurimæ, Pietas, Humilitas, Comitas, Humani-
 tatis, Liberalitas, Æquanimitas, rerum experientia, Lin-
 guarum peritia, laborum, & molestiarum tolerantia, & er-
 ga omnes,

Ephef. 4.

Matth. 5.

Mar. 4.

Luc. 8.

Ioan. 1. 3. 8.

9. 12.

1. Ioan. 2.

PRÆFATIO.

ga omnes, etiam infimæ sortis homines, & egentes summa benignitas, & propensa benefaciendi voluntas. Sed scio, te id nec expetere, nec expectare, ac magis actione, quam earum prædicatione vel commemoratione delectari & commendari, eas proinde vt omnibus notas facile prætereo, eas autem nôrunt, quotquot te nôrunt. Superest, vt quo animo scripsi, tuoq; nomini, hoc quicquid est, inscripsi, eo benignè suscipias, fateor ^{quod} esse, quod offero, tua longè minus dignitate, minus uis in me meritis, sed non ideò futurum ingratum, ex animo profectum gratissimo, mihi planè persuadeo; Ea es enim animi moderatione & lenitate, vt nec exigua quidem & tenuia, si sincero ex animo (quem semper & ubiq; magnificere, amare soles & tenere) asperneris, quo quidem nomine & amaris ab omnibus plurimum, & amaris merito; Nec aliud addo: Id vnum opto, id vnum cum bonis omnibus iure Maiorum tuorum expeto, vt dum de omnibus benè mereri studes, Ecclesiam hanc, insignem nobilium virorum alumnam & altricem, cum cæteris eius haud minoris nobilitatis, virtutis & religionis Proceribus & Prælati, vigilantia cura & solitudine commendatam habeas, ne (vt aliæ multæ) nouis periclitetur religionibus, æquum est enim, ac vestra & Maiorum vestrorum laudatissimorum pietate dignissimum, vt in ea fide & religione Deo & Imperio Romano eam conseruetis, in qua ab illis fundatam, & summa semper cum laude conseruatam accepistis.

PRÆFATIO.

pistis. Quod ut fiat, is nobis est orandus, qui solus & vnus
largiri potest omnia, Deus O. M. qui te tuosq̄, & huius &
eternæ donare dignetur felicitate vitæ. Moguntia, ipsa
Dominica Reminiscere, 14. Martij, Anno salutis nostræ,
1593.

R. T. D.

Obligatissimus,

Vitus Miletus, S. Theolog. Doct.

Mille